

Jézus éjszakai imája

Nagycsütörtök délután fél 6-kor kezdődött a Lateráni Szent János bazilikában az Utolsó vacsora emlékezetére bemutatott szentmise a húsvéti szent háromnap kezdetén. A szentmise során a hagyományok szerint a Szentatya elvégezte a lábmosás szertartását, megmosta 12 római egyházmegyés pap lábát.

XVI. Benedek homíliájában a Nagycsütörtök eseményeiről elmélkedett. Ez a nap az Oltáriszentség megalapításának napja, de az Olajfák-hegyének sötét éjszakája, Jézus magányának és elhagyatottságának, Júdás árulásának, Jézus elfogásának, Péter tagadásának, és Jézus Pilátusnak való átadásának napja is – mondta a Szentatya.

Jézus éjszaka megy fel a Getszemáni kertbe. Az éjszaka a párbeszéd hiányának ideje, olyan helyzet, amelyben nem látszanak a dolgok. Az éjszaka a meg nem értés, az igazság elhomályosulásának jelképe. Az a hely, ahol a rossz ki tud bontakozni. Jézus maga a fény, az igazság, a tisztaság, a jóság, aki most az éjszakába megy. Az éjszaka a halál szimbóluma, a szeretetközösség és az élet végső elvesztésének jelképe. Jézus belép az éjszakába, hogy legyőzze azt és Isten új napját hozza el az emberiség számára.

Jézus azért megy fel az Olajfák hegyére, hogy az Atyával beszéljen Fiúként, és magával visz három kiválasztott tanítványát, Pétert, Jakabot és Jánost. Azokat, akik Színeváltozásának tanúi voltak és hallották ahogyan jeruzsálemi kiűzetéséről beszél. Most a tanítványok megláthatják a megjövendölt esemény kezdeteit, a megalázást, amely az első elengedhetetlen lépés a szabadság és az új élet felé. A tanítványok azonban elalszanak Jézus gyötrelmekkel teli órájában. Jézus imájában Istent Abba-nak, Atyának szólítja. Ez a gyermekek nyelve és azt jelzi, hogy a Fiú szeretetközösségben, mély egységben van Atyjával – magyarázta a Szentatya.

Ha feltesszük a kérdést, hogy miben rejlik Jézus alakjának legjellegzetesebb tulajdonsága, azt kell mondanunk: Istennel való kapcsolatában – hangoztatta a pápa. Ő mindig szeretetközösségben van az Atyával. Az Atyával való közös lét személyiségének középpontja. Krisztuson keresztül ismerjük meg valóban Istent. Ő az Atya, aki a legfőbb jó és akiben megbízhatunk. Ő a Jóság, aki a Mindenható is egyben. A hatalom jóság és a jóság hatalom – mondta a Szentatya.

Mit mondanak az evangéliumok az Olajfák hegyén imádkozó Jézusról? Máté és Márk azt mondja, hogy arccal a földre esett, tehát a teljes alávettség magatartását vette fel, amelyet a nagypénteki római liturgia megtartott. Lukács viszont a térdelve imádkozó Jézusról beszél. Az Apostolok Cselekedeteiben a szentek térdenállva imádkoznak: István megkövezésekor, Péter a halott feltámasztásakor és Pál vértanúsága útján. Lukács ily módon tehát megírta a születő Egyház térdeplő imádkozásának kis történetét. Isten dicsősége előtt mi keresztények térdet hajtunk, elismerjük istenségét és ugyanakkor ezzel a tettünkkel kifejezzük bizalmunkat végső győzelmében.

Jézus küzd az Atyával, önmagával és küzd értünk. Átéli a halálfélelmet, amelyet minden ember érzékel a halállal szemközt. Jézus esetében azonban többről van szó. Látja a mocsok és a hazugság áradatát a kehelyben, amelyet ki kell innia. Lát engem is és értem is imádkozik. Így Jézus halálos gyötrelmének pillanata a Megváltás folyamatának lényeges elemévé lesz. A Zsidókhoz írt levél Jézusnak e küzdelmében papi eseményt lát. Ebben az imádságban Jézus a főpap hivatalát látja el, magára veszi az emberiség bűneit és az Atya elé tárja.

Az Olajfák hegyén Jézus így imádkozik: Atyám... vedd el tőlem ezt a kelyhet, de ne az legyen amit én akarok, hanem amit te.” Jézus e hatalmas dolog előtt emberi mérték szerint meghátrál, de az Atya kezébe helyezi önmagát. Ezzel az Ádám magatartása által okozott sebet begyógyítja. Ádám az ellenkezőjét tette annak, amit Isten akart, mert ő maga akart isten lenni. Ez a kevélység a bűn lényege. Azt gondoljuk, hogy szabadok vagyunk és akkor vagyunk igazán önmagunk, amikor kizárólag a saját akaratunk szerint cselekszünk. Isten a mi szabadságunk ellentétéként jelenik meg és azt gondoljuk, hogy csak akkor leszünk igazán szabadok, ha megszabadulunk Istentől.

Ma az ember sokszor szembe helyezkedik Istennel és saját igazságával. Ezáltal azonban nem válik szabaddá, hanem csak idegenné önmaga számára. Csak akkor vagyunk igazán szabadok, ha igazságban élünk és Istennel egységben. Az Olajfák hegyén imádkozva Jézus feloldotta az engedelmesség és a szabadság közötti színlelt ellentétet és megnyitotta az utat a szabadság felé. Imádkozzunk az Úrhoz, hogy Isten akaratának engedelmeskedve tegyen minket valóban szabaddá – mondta végül a nagycsütörtöki szentmisén XVI. Benedek pápa.

Vatikáni Rádió, 2012.04.05.
(Tengernek Csillaga, XVIII/2.)